Студијски програм : МСС Заштита животне средине

Назив предмета: Одрживо управљање биодиверзитетом

Наставник: др Јована Цољић, дипл. биол. зашт. жив. сред.

Статус предмета: обавезни

Број ЕСПБ: 7

Услов: нема

Циљ предмета

Разумевање концепта и принципа науке о биодиверзитету, његове вредности, узрока као и актуелне кризе и последице губитка биодиверзитета. Схватање различитих савремених метода за очување, рестаурацију и коришћење биодиверзитета који подржавају и омогућавају одрживо управљање биодиверзитетом. Разумевање везе између очувања биодиверзитета, услуга екосистема и климатских промена. Упознавање актуелних изазова и могућности за унапређење стања биодиверзитета кроз националне и програме међународне сарадње. Разумевање законодавног оквира за очување и управљање биодиверзитетом, истичући улогу биодиверзитета у постизању циљева одрживог развоја.

Исход предмета

Студент ће знати да: критички анализира, синтетизује и сумира различите информације о биодиверзитету; да управља информацијама и примени стечена знања о карактеризацији и очувању биолошке разноврсности; да организује и планира активности везане за управљање и очување биолошке разноврсности као и да припреми, обради, интерпретира и представи податке користећи различите технике. Биће оспособљен да разуме и управља очувањем биодиверзитета на одрживи начин, ослањајући се на савремене научне резултате о природним вредностима, услугама екосистема, основима еколошке рестаурације; конзервациону биологију, даљинску детекцију и сл.

Садржај предмета

Теоријска настава

Биодиверзитет – појам, подела, вредновање и значај. Конзервациона биологија. Биолошка разноврсност различитих типова станишта. Екосистемске услуге и биодиверзитет. Угрожавање биолошке разноврсности (директни и индиректни фактори). Утицај климатских промена на биодиверзитет. Инвазивне врсте као претња по биодиверзитет. Губитак биодиверзитета – последице, изазови и решења. Заштита биодиверзитета и одрживо управљање. Значај мониторинга за управљање биодиверзитетом. Очување биодиверзитета у урбаним срединама. Одрживо управљање биодиверзитетом – екосистемски приступ.

Практична настава

Методе процене биодиверзитета. Угроженост врста - национални и међународни ниво. Заштита биодиверзитета – *in situ* и *ex situ* методе. Заштићена подручја и еколошке мреже. Биодиверзитет у контексту УН Агенде 2030 и Циљева одрживог развоја. Просторна анализа (методе даљинске детекције и ГИС-а) и управљање биодиверзитетом. Заштита и рестаурација биодиверзитета - примери добре праксе. Међународне конвенције у вези са управљањем биодиверзитетом. Националне стратегије и програми везани за управљање биодиверзитетом.

Литература

1. Лакићевић, М. (2023). *Животна средина и екологија предела*. Пољопривредни факултет Универзитет у Новом Саду. Нови Сад.
2. Амиџић, Л. (2020). *Очување биодиверзитета*. Универзитет Сингидунум. Београд.
3. Džoljić, J. (2017). *Savremene metode praćenja radionuklida i ostalih parametara stanja životne sredine u funkciji optimalnog upravljanja zaštićenim područjima Pčinjskog okruga*. Doktorska disertacija. Fakultet za ekologiju i zaštitu životne sredine, Univerzitet „Union-Nikola Tesla", Beograd, Srbija.- одабрана поглавља.
4. Алексић, Ј. & Ђорђевић, С. (2015). *Примењена екологија – Водич*. Green Limes, Факултет за примењену екологију Футура и Министарство пољопривреде и заштите животне средине, Београд.

Додатна литература

1. Hayward, M. W. (2025). *Saving Biodiversity: Threats, Strategies, and Big Ideas*. Taylor & Francis.
2. Pörtner, H. O., Scholes, R. J., Agard, J., Archer, E., Arneth, A., Bai, X., Barnes, D., Burrows, M., Chan, L., Cheung, W. L., Diamond, S., Donatti, C., Duarte, C., Eisenhauer, N., Foden, W., Gasalla, M. A., Handa, C., Hickler, T., Hoegh-Guldberg, O., ... Ngo, H. T. (2021). *Scientific outcome of the IPBES-IPCC co-sponsored workshop on biodiversity and climate change*. IPBES secretariat. Bonn. Germany.

Број часова активне наставе	**Теоријска настава: 45**	**Практична настава: 30**	**ДОН: 0**
Методе извођења наставе Предавања и практична настава у облику аудиторних вежби, примена комбиноване и интерактивне методе, аудио-визуелних средстава, решавање примера и практичних задатака уз коришћење конвенционалних и дигиталних алата, као и самостални истраживачки рад студента на изради и усменој одбрани семинарског рада уз менторско вођење.			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	**Завршни испит**	поена
активност у току предавања	**5**	писмени испит	
практична настава	**5**	усмени испт	*40*
колоквијум-и	**40 (20+20)**	.....	
семинар-и	**10**		
Начин провере знања могу бити различити наведено у табели су само неке опције: (писмени испити, усмени испт, презентација пројекта, семинари итд.....			
*максимална дужна 2 странице А4 формата			